

1 Pida

Pida köp nöd u kalı kılın rıka

¹ Yad Pida, bı Jisas Kraıs manö ud arep ap. Yad kalöp nıbi bı God hadame dagol gau nıbi bı nıpe ke hag la gau, köp i kalı kılın rıkabin.

Kale rımnap Podas mıdpım, rımnap Galesia mıdpım, rımnap Kapadosia mıdpım, rımnap Esia mıdpım, rımnap Bidinia mıdpım. Kale nıbi bı ram Mınöŋ mılö gau nıbö rö mıdpım. Manö anıb i kalı kılın rık yunö, ram Mınöŋ ke ke mıdpım gau arö nıŋnabım.

² Bapi God hadame dagol gau kalöp gası nıŋöm, nıbi bı yad mıdeınaböl, a ga. Anıb u, God Ana nıpe u gö, kale nıbi bı nıpe mıdmım, Jisas Kraıs hagöp rö gınabım nıŋöm hagape nıpe nan si nan naij gıpım gac u kık gı yunab.

Anıb u, God apıl mıhau kalöp mög nıŋmil, ud aij gımil, abad mıdlö, kale pör nöp agamıj mıdaimım. *

Mıd aij gep hon u mıdöp God ram Mınöŋ adö lan au

³ Bı Kub hon Jisas Kraıs God nıpe nıp aij a gun! Jisas Kraıs Nap nıpe nıp aij a gun! Nıpe nöp hanıp mög yabıl nıŋöm, Nı nıpe Jisas Kraıs nıp yuö apöm umöm, kauyaŋ uraka u me, nı pai nıpe yabıl mıdun, nıpe aip pör pör mıdeınabun, a gun, gası halö mıdpun.

* 1:2: Ro 8:29; 2De 2:13

⁴ God ñi pai nipe midpun rö, hanip ram M+nöñ aij nipe kumi kabö adö lañ au ud aij g+nab. M+nöñ naböñ adö it i nan gau papit li hij gi lugnab u pen God ram M+nöñ kumi kabö adö lañ au unbö gagnab. God nan aij gau kalöp hag la niñöm pör pör nöp mid aij yabit g+nab. Hanip hagöp rö, amun nipe aip pör pör nöp mid aij g+nabun. *

⁵ God nipe ktö yabit. Kale God nip niñ udmim cig aij giße, nipe kalöp abad mid aij göm, mid damöm, ñin hain u, kalöp dam ram M+nöñ aij nipe u ud arnab. *

⁶ Anib u, miñ miñ göl gi midaimim.

Pen miñi magö pro marap kalöp, niñi bi Kraiss lau adö midpal, a göm, gi naij gilö uñham midnabim rö löp. *

⁷ Niñi bi gol raubal gau laulö inö, magöñhalö gol nöp midöp aka nan naböñ naböñ halö midöp, a göm, niñbal. Gol nan yiñharin rö u pen anig gipal. Pen God nip cig gipim aka cig gagpim u nan kub yabit u me, marö auö uñham middeinabim anibu, nip cig aij gipim aka cig aij gagpim u niñnab. Pen marö auö, nip cig aij göl gi nöp middeinabim u, Jisas Kraiss ado gi aunab niñ u, God nipe kalöp, gi aij yabit gipim, a göm, hib kale gö adö lañ arö, kalöp wñhai damöm, ram M+nöñ aij nipe ud arnab. *

⁸⁻⁹ Kale nöd Jisas Kraiss nip amgö niñagpe u pen nip midmagö libim. Kale uri u rö nöp nip amgö niñagpim u pen nip niñ udmim, miñ miñ yabit gipim. Jisas Kraiss nip niñ udpe, God nipe ana

* **1:4:** Kol 1:12 * **1:5:** Jon 10:28; 17:11 * **1:6:** 1Pi 5:10; Jem 1:2 * **1:7:** Pro 17:3; Sek 13:9; Mal 3:3; Jem 1:3

kale pör nöp kamıŋ mideinaböl, a göm, kalöp abadöl mıdöp. Anıb u me, kale mıñ mıñ yabıı gı mıdpim. Hon mıñ mıñ gep magö anıbu hagn, a gun, manö ulep gınab. *

¹⁰⁻¹¹ Hadame nöp Kraıs Ana nıpe bı God manö hagep gau kalıp anı danı mıdöm gası ñö, kale Kraıs ilön nıhön nıhön udöm, hainö nan aij yöl nıhön nıhön gınab manö u hagöm kalı kılın rıkla. Pen Kraıs ilön udöm umö, God kalöp mög nıñöm ud aij gö, mıd aij gınabim manö hagla anıbu, kale ke nıñ aij gagöm, hanıp uri mıdpun hagöp aka nıbi bı hainö gau ke hagöp, a göm, kłö göm ulıhai nıñöl gı mıdmıdal. *

¹² Pen Kraıs Ana nıpe gası ñö, God manö hagep bı gau nıñöm manö hageıla anıbu, God kalıp, a göm hagaga; kalöp mıñı mıdpim ñın i nöp haga. Manö aij hageıla anıbu me, God nıpe Ana Uı kumi kabö adö lanı nıbö yuö apöm nıbi bı rımnap kalıp gası ñö, kale pen kalöp Jıas Kraıs manö aij u haglö nıñbım. God gö kale uri nan aij aij nıhön nıhön nıñbım u, ejol gau, hon abe nıñbnop, a göm, nıñagpal.

God hanıp, “Nıbi bı uı mıdaimim,” a göp

¹³ Anıb u, gası yıharıñ adö rımnap nıñagmım; gası magö kale ke, hañ romanı kale ke gası göp rö nöp gagmım; Jıas Kraıs ado gı apöm kalöp udöm nan aij ñınab, gası u nöp nıñmım, aij gö nıñöl gı, gası halö mıdaimim.

¹⁴ Kale nöd Jıas Kraıs manö aij u nıñagmım, gası naij kale ke nıñmım gı mıdim rö gagmım; kale

* **1:8-9:** Jon 20:29; 2Ko 5:7
13:16-17; Luk 24:26-27

* **1:10-11:** Sam 22; Aıs 53; Mad

God ñi pai nipe midpim u me, manö nipe hagöp rö u nöp gïmim. *

¹⁵ Nihön nihön ginig gïmim u, God kalöp wiñ alöp u nipe ut midöp rö, kale u rö nöp ut nöp midaimim.

¹⁶ God haga rö God Manö yan kali kñi riköm hagla, “Yad nan si nan naj gep ke gau nibö midem ut midpin rö, kale u rö nöp nan si nan naj gep ke gau nibö midmim ut midmim,” a gïla. *

God nan aij yöl yuöm, hanip rau adog uda

¹⁷ God nipe nibi bi gau kalip nime löm, halöwalö gagöp; gïpal gïpal rö nöp niñöm nime löp. God anig göp anibu, Bapi hon, a gïpim u, ram nipe kumi kabö adö lan aragpim ñin i, nipe Bi kub unbö ke, a gïmim, hagöp hagöp rö nöp gïmim. *

¹⁸⁻¹⁹ Kale apis bac bi gïmidal adö u gi damun kamij arnabun, a gïmim, gi wasö niñbe, God kalöp uda u, gol silpa utpö kñno nan hij göp nan yiharij gau rö rauöm udaga. Pen sipsip pi adlai midagöp gac gagöp damöm pak God nip sabe gi ñimidal rö u, Krais damöm al pak lölö hagape nipe gol silpa utpö kñno rauagep u lugö uma u me, God kalöp rau adog uda. *

²⁰ God Minöñ naböñ i i gi laga ñin u, Krais nip adö anibu ginab a göm hag la u pen uri ñin hain i nöp, kalöp gi aij ginig waiö aua. *

* **1:14:** Ro 12:2; Ep 2:3; 4:17-18 * **1:16:** Lep 11:44-45; Mad 5:48 * **1:17:** Ro 2:11; Rep 2:23 * **1:18-19:** Ap 20:28; Hib 9:12-14
* **1:20:** Ep 1:4

21 God gö, Kraiss urakö, God Kraiss n+p ud adö i g+lan yab+ uda. An+ b u, God n+p n+η udmim, c+g aij g+mim, han+p arö gagnab, a g+mim, gas+ halö m+dpim. *

Añ mam gau kal+p m+dmagö limim

22 Kale God Manö n+ηö yab+ u n+ηmim, hagöp rö g+pe, kalöp nan si nan naj gac u m+dagöp. An+g g+mim, kale añ mam God lau adö m+dpal gau kal+p m+dmagö yab+ libim. An+ b u, kale k+ö g+mim pen pen m+dmagö yab+ löl g+ m+daimim. *

23 God Manö nöp gö, kale kauyan ñ+ painan hagape b+ rö libim. Pen kam+η g+sön n+bö udpim u, n+me nap gau ñagpal; n+me nap ñ+ pai yag daulö umbal. Pen God Manö u, manö pör pör nöp m+deinab manö kam+η an+bu nöp gö, God ñ+ pai n+pe m+dmim pör pör m+deinabim.

24 God Manö u kal+ k+ñ riköm hagla,
 “N+bi b+ gau magöηhalö nan u+an u+an rö nöp m+dpal;
 hib kub udpal u mab p+p+ p+p+ rö nöp m+döp.

Nan an+ b gau y+η+id m+lep göm lugöp. *

25 Pen God Manö u pör pör nöp m+deinab,” a g+la.

God Manö an+bu, manö aij kalöp hag ñ+lö n+ηbim u nöp.

2

B+ Kub n+pe Kabö Kam+η rö pör m+deinab

* 1:21: Jon 14:6; Ro 5:1-2
 Ais 40:6-8

* 1:22: Jon 13:34; Ro 12:10

* 1:24:

¹ Anɪb u, gɪ naij gɪpim adö u magöŋhalö böŋ nöp arö gɪmim, manö piral hagpim u böŋ nöp arö gɪmim, manö nöp hagpim u böŋ nöp arö gɪmim, nan aij kale gau hon udbnop, a gɪ gasɪ nɪŋbim u böŋ nöp arö gɪmim, nɪbi bɪ rɪmnap hag jubim u böŋ nöp arö gɪmim, gɪmim. *

²⁻³ Ñɪ painaŋ gɪsön yag daubal gau ci ñɪŋun, a göm, gasɪ aɲɪ nɪŋbal. Anɪb u rö, kale Bɪ Kub bɪ aij yabɪl kalöp ud aij göp u hadö nɪŋbim rö, manö aij nɪpe ci rö ñɪŋun, a gɪmim, gasɪ aɲɪ u nöp nɪŋmim. Ci anɪbu ñɪŋnabim u, kale kub gɪmim, kamɪŋ mɪdep magö anɪbu ɪl u nɪŋ aij gɪnabim. *

⁴ Jisas Kraiss nɪpe kabö ap rö. Nɪpe kabö yɪharɪŋ ap wasö; nɪpe Kabö kamɪŋ. Kabö kamɪŋ anɪbu nɪbi bɪ rɪmnap jɪ nɪŋöm arö gɪpal u pen God nɪpe udöm, kabö anɪbu kabö aij unbö ke, a ga. Kale Kabö kamɪŋ anɪbu aumim,

⁵ kale ke kabö kamɪŋ rö libe, God nɪpe kabö anɪb gau udöm ram nɪpe gɪnab. Ram anɪbu, Jisas Kraiss nɪpe ram nabɪc mɪdeinab nɪŋöm kale God nɪp sabe gep nɪbi bɪ uɔ mɪdmim, nan nɪhön nɪhön God nɪp aij göp u, nan sabe gep rö God nɪp ñɪnabim. Nan sabe gɪ ñeb anɪbu sipsip nan gau wasö; nan ana sabe gɪ ñeb nöp ñɪnabim. *

⁶ God Manö u kali kliñ rɪköm hagla,
 “Nɪŋim! Yad kabö ap daun kub Saion lɪnö,
 kabö anɪbu Saion ram padö rö mɪdeinab.
 Kabö anɪbu yad ke hag lɪnö;
 kabö anɪbu kabö aij unbö ke.
 Nɪbi bɪ an an nɪp nɪŋ udöm cɪg gɪnaböl gau,

* **2:1:** Ep 4:22; Jem 1:21 * **2:2-3:** Sam 34:8 * **2:5:** Ep 2:21-22;
 Rep 1:6

hainö kale, hon n̄hön ḡn̄ig n̄p n̄ñ udpun, a ḡöm, hagagnaböl yabił,” a ḡıla. *

⁷ God an̄ig hagö, n̄bi bi n̄p n̄ñ udpim gau, kabö an̄ibu kabö aij unbö ke rö l̄nab; pen n̄bi bi n̄p n̄ñ udagpal gau, God Manö u kalı k̄liñ r̄köm hagla,

“Kabö j̄i n̄ñöm arö ḡıla kabö u nöp m̄ñi ram padö k̄lö yabił aᅇ laᅇ u m̄döp,” a ḡıla. *

⁸ Pen manö ap hagla,

“Kabö an̄ibu nöp, n̄bi bi aramöm ma biññ ḡn̄aböl; kabö an̄ibu nöp, n̄bi bi apöm, lug paknaböl,” a ḡıla.

Krais manö aij u n̄ñ udagla u me, ap lug pakla. Pen kale ap lug pakla u, God ḡn̄ab a ga rö nöp ga. *

⁹ Pen God n̄pe ke kalöp udöm, yam n̄pe ke hagla. Kale Kiñ nan sabe gep n̄bi bi n̄pe m̄dpim. Kale n̄bi bi uł n̄pe m̄dpim. Kale God yam n̄pe ke m̄dpim. An̄ig göp u, kale n̄bi bi gau n̄bö gau n̄bö, God n̄pe nan aij unbö ke göp u hag waiö ḡimim, nöd s̄bön aᅇ gau m̄dmim, biłam ḡi ajm̄dim u pen God n̄pe gö, uri mailö aij n̄pe n̄ñmim aj aij gabim, manö an̄ibu waiö hagnabim. An̄ig hagmim, hib n̄pe hagpe adö arnab. *

¹⁰ Nöd God n̄bi bi n̄pe m̄dagm̄dim, pen uri n̄bi bi n̄pe ke m̄dpim. Nöd God kalöp mög

* **2:6:** Ais 28:16; Ep 2:20 * **2:7:** Sam 118:22 * **2:8:** Ais 8:14-15

* **2:9:** Dud 7:6; 14:2; Ais 9:2; Dai 2:14; Ap 26:18; Ep 5:8

nɪŋöm udagmɪdöp, pen uri kalöp mög nɪŋöm udöp. *

God nɪbi bɪ nɪpe mɪdpim rö, mɪd aij gɪmim

¹¹ Anɪb u, nɪbi bɪ nɪŋeb aij yad gau. Mɪnön naböŋ iɪ i ram Mɪnön kale kabö rö wasö, yɪharɪŋ apim mɪdpim. Anɪb u, nan si nan naj Mɪnön naböŋ iɪ i hañ roman gasɪ göp nan gau, mɪdmagö lɪmim gɪpe aragnɪm. Nan anɪb gau gasɪ nɪŋmim gɪpe arö, ana kale aip pen pen gö, ap lug pakmim rö löp. *

¹² Nɪbi bɪ God nɪbi bɪ nɪpe mɪdagpal gau aip mɪdpim u, gɪ aij yabɪɪ gɪ mɪdaimim. Anɪg gɪpe, ñɪn rɪmnap, kalöp, gɪ naj gɪpim, a göm, hag junaböl u pen kale gɪ aij gɪpim u nɪŋöm, hainö Jisas Krais aunab ñɪn u, gɪ aij gɪpim rö hag hiɪkeinaböl, God hib nɪpe u ap rannab. *

¹³⁻¹⁴ Bɪ Kub nɪbi bɪ nɪpe mɪdpim rö, bɪ kub kalöp Mɪnön naböŋ iɪ i abad mɪdpal gau hagöl rö gɪmim. Kiŋ kale bɪ kub yabɪɪ mɪdöp u manö nɪpe u nɪŋmim, bɪ nɪpe yuö apöm kalöp abad mɪdpal gau manö kale magöŋhalö nɪŋmim gɪmim. Bɪ kub anɪb gau, nɪbi bɪ gɪ aij gɪnaböl gau kalɪp ud aij gɪnaböl; pen nɪbi bɪ gɪ naj gɪnaböl gau kalɪp manö kub hagöm, ilön pen ñɪnaböl. Nɪhön gɪnɪg: God bɪ anɪb gau wög anɪbu göl, a göm, hag la. *

¹⁵ Pen God nɪp aij gɪnab u, kale gɪ aij göl gɪ nöp mɪdaibe, nɪbi bɪ gasɪ mɪdagöp gau kalöp manö piral hagöm hag juöl rö lagnab. *

* **2:10:** Hos 2:23

* **2:11:** Gal 5:17,24

* **2:12:** Mad 5:16

* **2:13-14:** Dai 3:1

* **2:15:** 1Pi 3:16

16 Nibi bi rimnap, ke niñbim rö gımim, a gıpal. U aij pen gası anıbu niñmim, nan si nan naij ap gagmim. God nıbi bi wög gep niıpe mıdpim rö, niñhön niñhön gıniğ gınabim u, niıpe hagöp hagöp rö nöp gınabun, a gımim, gımim.

17 Nibi bi gep gau abe nıbi bi yiñharıñ gau abe manö kale niñmim. Añ mam Kraıs lau adö mıdpal gau kalıp mıdmagö lımim. God niıpe Bi kłö unbö ke, a gımim, ana udmim niñmim. Kın kale bi kub a gımim manö niıpe niñmim. *

Kraıs niıpe hain gun, marö auainim, piññiñ gagun

18 Kale Kraıs nıbi bi niıpe mıdmim, bi rimnap kalıp nagi wög rö gıvim u, bi kub kale gau ud aij gımim, hagnaböl rö nöp gımim. Kalöp gi aij göm agamıj mıd aij gıpal bi gau nöp wasö, kłö yabıl jubal bi gau u rö nöp, ud aij gımim, hagnaböl rö nöp gımim. *

19 Pen kalöp gi naij gaiöl, God niıpe gası niñbim rö, kalıp gası naij niñageinabim u, God kalöp ud aij gınab.

20 Pen kale gi naij giıpe, kalöp pakaiöl, kalıp gası naij niñageinabim u hagagabin; anıg gınabim u, God kalöp ud aij gagnab. Pen kale mıd aij giıpe, kalöp gi naij gaiöl, kalıp gası naij niñageinabim u hagabin; anıg gınabim u me, God kalöp ud aij gınab. *

21 Kalöp marö ñılö agamıj nöp mıdaimim, a göm, God kalöp uda. Anıb u, Kraıs hanıpe, a göm, ilön uda gası u nöp niñmim. Kalöp marö ñaiöl,

* 2:17: Ro 12:10 * 2:18: Ep 6:5 * 2:20: 1Pi 3:14,17

gasi kub niḡagmim. Niḡe göp rö giḡmim, giḡpe arniḡm.*

22 “Niḡe nan si nan naiḡ ap gaga;
manö piral ap hagaga.”*

23 Kraiḡ niḡp hag jueila, niḡpe pen hag juaga. Niḡp giḡ naiḡ geila, niḡpe ilön udöm kalḡp manö pen pen hagaga. Nap niḡpe manö kub kabö göl nöḡp hagöp u, yiḡp abadnab, a göm, gasi u nöḡp niḡ mḡdeia.*

24 Kraiḡ niḡp mab ba laḡ al pak leila, niḡpe nan si nan naiḡ hon magöḡhalö giḡnabun gau, hañ romanḡ niḡpe ke udöm uma. “Yad nan si nan naiḡ kalḡp udem umnö, nan si nan naiḡ gep gasiḡ magö kale u umöm, kale kamḡḡ aramöm, giḡ aiḡ göl giḡ mḡdaiöl,” a göm, nan si nan naiḡ hon gau, hañ romanḡ niḡpe ke udöm uma. Kraiḡ niḡpe ilön kub uda u me, kalöp nan ga u kamḡḡ la.*

25 Kale kaj sipsip hauḡ gau amöm rul arbal rö mḡdmḡdim u pen mḡñi Biḡ Kaj Sipsip Mukep, Biḡ ana kalöp abad mḡd aiḡ göp u, niḡp ado giḡ aubim.*

3

Nugmul abe niḡbin abe

1-2 Pen kale biḡ halö niḡbi mḡdpim gau, kalöp u rö nöḡp manö hagnḡg gabin. Nagamul biḡ hagöl rö niḡḡmim, giḡ aiḡ giḡmim. Nagamul biḡ Jisas Kraiḡ manö aiḡ u udagaiöl, niḡhön giḡniḡ manö aiḡ u udagpan, a giḡmim, hagagmim. Pen kale ke giḡ aiḡ giḡmim, kalḡp ud aiḡ giḡpe me, niḡbi yad u Jisas

* 2:21: Mad 16:24; Jon 13:15 * 2:22: Ais 53:9 * 2:23: Ais 53:7;
1Pi 3:9 * 2:24: Ro 6:11; Ais 53:5-6 * 2:25: Esi 34:5-6; Mad 9:36;
Jon 10:14; Hib 13:20-21

Krais nɪp cɪg gɔm gɪ aɪj yabɪɫ gɔp, a gɔm, nɪp nɪŋ udnabɔl. *

³ Pen nɪbi kɫɪŋ aɪj mɪdaiun, a gɪmim, nan rɪb adɪk yɪŋɪd nɔp naij gɪnab gau lun, a gɪmim, nɪŋagmim. Umagö malɪkmim, waɫɪj aɪj aɪj yɪmmim, nan aɪj aɪj kabö gol udöm gɪpal gau ud hañ romanɟ adɪkmim, gagmim. *

⁴ Nɪbi hain mɪdmim, gasɪ nɪŋ aɪj gɪmim, kal juagmim, nɪbi bɪ gau aɪp agamɪj mɪd aɪj gɪmim. Anɪg gɪ aɪj gɪnabim u, nan aɪj anɪb gau mɪdmagö aŋ kale daŋ mɪdöp rö, nɪbi bɪ amgö nɪŋagnabɔl pen God amgö nɪpe u, nan kɫɪŋ aɪj unbö ke rö lɪnab. Nan kɫɪŋ aɪj aɪj anɪb gau hij gagnab; pör pör nɔp mɪdeinab.

⁵ Nan kɫɪŋ aɪj anɪb gau mɪdmagö aŋ daŋ kabö gol rö mɪdöp u, apɪs hon God nɪp nɪŋ udmɪdal gau udöm kale ke rɪb adɪkmɪdal; kale nugmul bɪ kalɪp manö u nɪŋmɪdal.

⁶ Nɪbi Sara nugmul Ebrahim nɪp, bɪ kub yad, a gɔm, hagmɪdöp rö nɔp gɪmɪdöp. Kale pɪñɪŋ gagmim, Sara gɪmɪdöp u rö gɪ aɪj geinabim u, Sara pai nɪpe yabɪɫ rö mɪdeinabim. *

⁷ Pen kale nɪbi halö bɪ mɪdpim gau, kalöp u rö nɔp manö hagnɪg gabin. Nɪbi gau bɪ rö kɫö mɪdagpal rö, nɪbi kale gau ud aɪj gɪmim. God kalöp bɪ gau nɔp udöm, nɪbi gau kalɪp arö gagöp; kalöp bɪ gau mög nɪŋöm udöp rö, nɪbi gau kalɪp u rö nɔp mög nɪŋöm udöp. Nɪbi kale gau kalɪp abad mɪd aɪj gɪmim me, God nɪp sabe gɪpe, manö kalöp u nɪŋnab. *

* **3:1-2:** Ep 5:22 * **3:3:** 1Di 2:9 * **3:6:** Jen 18:12 * **3:7:** Ep 5:25

Jim ñöl m+daimim

⁸ Manö hag junig gabin. Kale añ mam Kraislau adö m+dpim gau magöñhalö gas+ adö añ+ nöpn+ñmim; añ mam r+mnap ilön udaiöl, kal+p mögn+ñmim; añ mam r+mnap m+ñ m+ñ gaiöl, kale u rö nöpn+ñ m+ñ g+mim; añ mam pen pen m+dmagö l+mim, pen pen mögn+ñmim ud aij g+mim; yad n+bi kub, yad b+ kub, a g+mim, gas+ u n+ñagmim.

⁹ N+bi b+ r+mnap kalöp g+ najj gaiöl, kal+p pen g+ najj gagmim. Kalöp hag juaiöl, kal+p pen hag juagmim. Kalöp n+hön n+hön gaiöl, God n+p sabe g+mim haggmim, kal+p g+ aij g+mön abad m+daimön, a g+mim. N+hön g+nig: God kalöp uda u, kale n+bi b+ gau kal+p g+ aij g+nabim, a göm, uda. An+g g+nabim u, God kalöp u rö nöpn+ñ g+ aij g+nab.

¹⁰ God Manö u kal+ k+ñ r+köm hagla,
“N+bi b+ m+d aij gun, m+lep yab+ lun umun, a göm
n+ñbal gau,

manö piral, manö najj hagagöl. *

¹¹ Pen nan si nan najj g+pal adö u arö göm, g+ aij
nöpn+ñ göm,
gas+ k+ö n+ñöm, j+m ñöl m+daiun, a göm,
agam+j nöpn+ñ m+daiöl.

¹² N+hön g+nig: n+bi b+ God Manö hagöp rö nöpn+ñ
g+pal gau,
B+ Kub kal+p abad m+d aij göm,
n+p sabe g+naböl manö kale u n+ñnab;
pen n+bi b+ g+ najj g+pal gau n+ñö, mulu
lugnab,” a g+la.

M+d aij g+pe, kalöp g+ najj gaiöl, p+ñ+ñ gagmim

* **3:10:** Sam 34:12-16

13 Gı aij gun, a gımim, klö gıpe arö, nıbi bı rımnap kalöp ilön ñagnaböl.

14 Pen kale gı aij gıpe kalöp gı najj gaiöl u, mıñ mıñ gımim. Nıbi bı kalöp gı najj gıpal gau kalıp pıñıñ gagmim, gası kub nıñagmim. *

15 Pen mıdmagö añ kale dan u, Krais nıpe nöp Bı Kub, a gımim, hib nıpe hagpe adö arañ. Pen kale pör nöp gası nıñöl gı mıdaimim, nıbi bı rımnap, nıhön gınıg gası halö mıdpim, a göm, hag nıñaiöl, kalıp ud aij gımim, manö hain hagmim, Krais manö aij u kalıp hag ñı aij gımim.

16 Pen hag ñınabim u, hon manö nıhön hagno God nıp aij gınım, a gımim, hag ñımim. Krais nıp cıg gımim, gı aij gınabim u, bı gau kalöp hag junıg gaböl gau, kalıp nable gö arö gınaböl. *

17 Kale gı aij gıpe nıñöl gı, God kalıp nıñebir arö gö, kalöp gı najj geinaböl u, manö mıdagöp. Pen kale gı najj gıpe, kalöp gı najj gınaböl u, God nıp aij gagnab.

Krais umöm gac hon tık gı yua

18 Kale gı aij gıpe, kalöp gı najj geinaböl u, manö mıdagöp, a gıpin u, Krais nıpe Bı aij pen nıp gı najj geila, uma. Nıpe aij nöp gı mıdöp u pen kale nıbi bı nan si nan najj gıpim gau God aip jım ñınabin, a göm, uma. Mañ añı yabıtı uma; hainö kauyañ umagnab. Krais hañ romañ al pak lılö uma u pen Ana nıpe umaga. Ana nıpe kamıñ mıdöm, nıpe kauyañ uraka.

* **3:14:** Ais 8:12-13; Mad 5:10; 1Pi 2:20; 4:14 * **3:16:** 1Pi 2:12

19 Ana nipe anig geia nipe amöm, nibi bi nöd umöm am nagı mıdeila gau kalıp manö aij nipe u hag ña.

20 Nibi bi nagı mıdeila gau, Noa mıdeia ñın u, God nıp manö u niñageila u pen God kalıp manö kub hagaga; manö yıp niñaböl aka göm, abad mıdeia. Abad mıdö niñöl gi, Noa nıp ñig magıb gımön, a ga u gi damöm, nibi bi iru wasö, Noa apılap unbö raleb u nöp ñig magıb raul mıgan amöm, ñig añ dañ aram mıdöm mıd damöm, God gö kamıñ arla. *

21 Pen ñig magıb raul mıgan am mıdlö, ñig u kalıp dap ranö, kamıñ arla anıbu rö, uri hon Jisas Kraıs umöm uraka manö u niñ udun, ñig pakun, u rö nöp kamıñ arnabun. Pen ñig pakpun anıbu, hañ romanğ gac łık gi yuun, a gun, pakagpun. Kraıs hanıp, a göm, umöm kauyañ uraka rö, God gası mıdmagö añ hon niñöm gac ap mıdagöp. Gası anıbu nöp niñun, ñig pakpun. God nipe manö kłö niñö anig hag la me u.

22 Kraıs nipe pen umöm uraköm, am ram Mınöñ kumi kabö adö lañ au aramöm, God ñımagö yijig böñ lau adö mıdöp niñöm ejol gau abe, kijaki nan kłö mıdöp gau abe, magöñhalö mo nipe gau mıdpal.

4

Marö udöl gun, nagı naij nöd nibö adö u arö gun

¹ Kraıs hañ romanğ nipe ilön kub uda rö, hon u rö nöp ilön udnabun, a gımim, gası anıbu nöp

* 3:20: Jen 6:1-7:24

nɪŋöl gɪ mɪdaimim. Nɪhön gɪnɪg: nɪbi bɪ hañ romanɟ kale ilön kub udpal gau, nan si nan naij gun, a göm, gasɪ u nɪŋapal. *

² Ñɪn anɪbu rɪköm, ñɪn aigeg Mɪnönɟ nabön ɪɪ hañ romanɟ mɪdeinabun u, God nɪp aij gɪnɪm adö u nöp gun, a göm, mɪdmagö kale ke uraknab adö u gagnaböl.

³ Kale nöd nɪbi bɪ God Manö udagmɪdal gau rö gɪ mɪdmɪdim. Gasɪ naij nɪŋmim, nɪbi si bɪ si gɪmim, ñɪg klö ñɪŋ hauɪ lɪmim, nan iru yabɪɪ ñɪŋmim, haɪöwaɪö gɪmim, nan piral God sabe gɪgmim a göp nan gau sabe göl gɪ mɪdmɪdim. *

⁴ Miñi pen, nɪbi bɪ God Manö udagpal gau, kale mɪd aij gɪpim u nɪŋöm, nɪhön gɪnɪg hon aip magum gɪmim haɪöwaɪö gagpim, a göm, kalöp hag jubal.

⁵ Pen söl mɪdöp, Bɪ Kub nɪbi bɪ kamɪŋ mɪdeinaböl gau abe, nɪbi bɪ hadö umla gau abe, nɪhön nɪhön gɪla gau, nɪhön gɪnɪg anɪg gɪpim, a göm, manö kub hagö, kale nɪhön nɪhön gɪpal gau magönhalö nɪp hag waiö lɪnaböl. *

⁶ Nɪbi bɪ magönhalö umbal rö umöm, hañ romanɟ u böŋ nöp hij gɪ luga u pen ana gau amöm, God kamɪŋ mɪdöp rö u kamɪŋ mɪdeinaböl, a göm, Kraiss manö aij nɪpe u nɪbi bɪ hadö umla gau kalɪp hag ña.

God wög hanɪp adö ke ke hagöp rö, gɪ aij gun

⁷ Söl mɪdöp, nan nɪhön mɪdöp gau magönhalö pɪs gɪnɪg gab. Anɪb u, gasɪ nɪŋ aij gɪmim, agamɪj mɪd aij gɪmim, God nɪp sabe gɪmim. *

* 4:1: Ro 6:2,7 * 4:3: Ep 2:2-3 * 4:5: Ap 10:42 * 4:7: Ro 13:11-12

⁸ Pen manö kub yabił u, kale Kraiſ nıbi bı pör nöp pen pen mıdmagö yabił lı mıdaimim. Kale pen pen mıdmagö löł gı mıdeinabim u, Kraiſ nıbi bı rımnap nan si nan naij göm kalöp nın iru nöp gı naij gaiöl u, kale yııııd nıııım arö gınabim. *

⁹ Kraiſ nıııı uğpal nıbi bı rımnap ram kalöp auaiöl, gai am ram ade aubim, a gımim, hagagmim; kalıı hag wııııı uğmim. *

¹⁰ God nıbi bı mög nııııı uđ aij göm, kalıı gası aij ke ke nıöb. God gası aij kalöp nıöb anıbu, kalöp nöp wasö, añ mam Kraiſ nıbi bı nıııı mığpal gau kalıı magöıııalö u rö nöp gası nııııı nıöb. Anıb u, God kalöp gası aij nıöb anıbu nıııııı, añ mam gau kalıı gı aij gımim. *

¹¹ God kalöp gası aij nıö, kale nıbi bı gau kalıı hag nınabim u, gası nıııı aij gımim, God Manö aij u kabö göl nöp hag nıııııı. God kalöp gası aij nıö, kale nıbi bı rımnap wög gı nınabim u, God kalöp kłö nıııı nıöb u uğmim, nıbi bı gau kalıı wög gı nıııııı. Anıg geinabim u, Jıſas Kraiſ nıbi bı nıııı mığpim u nıııııı, kale God hib nıııı u haglö adö arnab. Jıſas Kraiſ, Bı kłö yabił u nöp, nıııı aij a göl gı, hib nııııı pör pör hagno adö araıı. Anıb unbö rö aij.

Kraiſ nıbi bı nıııı mığpim rö, kalöp marö nınaböl

¹² Mığdamam aij yad gau. Kraiſ nıııı cıg pığdöıı gınaböl aka arö gınaböl a göm, nıbi bı rımnap hanııı ilön kub mab mıııııı rö nııııı u, hanııı nıııııı gııııı anıg gab, a gımim, gası u nıııııııııııı.

* 4:8: 1Pi 1:22 * 4:9: Hib 13:2 * 4:10: Ro 12:6-8

13 Kraiss n̄bi b̄i n̄pe m̄dpun u me, n̄p ḡila r̄o han̄p gab̄öl, a ḡimim, m̄ñ m̄ñ göl ḡi m̄dpe me, n̄pe mailö aij yab̄t̄ n̄pe halö aunab ñ̄n u, kale m̄ñ m̄ñ göl ḡi m̄deinabim. *

14 Kale Kraiss n̄bi b̄i n̄pe, a göm, kalöp hag juaiöl, m̄ñ m̄ñ göl ḡi m̄daimim. God Ana mailö aij yab̄t̄ halö u han̄p aip m̄döp u n̄ñöm me, an̄g gab̄öl, a ḡimim, m̄ñ m̄ñ göl ḡi m̄daimim. *

15 Kale wip alagmim; nan si udagmim; n̄bi b̄i r̄imnap kal̄p ḡi naj ḡagmim; nan kale r̄o ḡimim ḡagmim. Kale an̄g ḡimim, ilön udnabim u, nable ḡnab. Pen ḡi aij ḡimim ilön udnabim u, nable ḡagn̄g gab.

16 Pen kale Kraiss n̄p n̄ñ udmim n̄pe hagöp r̄o ḡipim r̄o, kalöp marö ñ̄aiöl, nable ḡagnab. Kraiss n̄bi b̄i n̄pe m̄dpun r̄o, han̄p an̄g gab̄öl, a ḡimim, aij gö n̄ñöl ḡi, God hib n̄pe hagpe adö arañ.

17 Söl m̄döp, God n̄bi b̄i manö kub hagnab. N̄pe it̄ göm n̄bi b̄i n̄pe ke manö kub hagnab. Pen hon n̄bi b̄i n̄pe ke ūtham m̄deinabun u, n̄bi b̄i manö aij n̄pe udagpal gau kale aigöl göm m̄dnaböl?

18 God Manö u kal̄i k̄iñ r̄iköm hagla,
 “N̄bi b̄i God hagöp r̄o ḡipal gau
 ūtham yab̄t̄ kam̄ñ arnaböl;
 an̄b u, n̄bi b̄i God Manö udagöm,
 nan si nan naj ḡi m̄dpal gau, kale aigöl göm
 kam̄ñ arnaböl?” ö ḡila. *

19 An̄b u, God marö han̄p hag la r̄o nöp udnabun u, gas̄i iru n̄ñagun. B̄i Kub han̄p ḡi

* 4:13: Ap 5:41; Jem 1:2; 1Pi 1:6-7 * 4:14: 1Pi 2:20 * 4:18: Pro 11:31

la u, hałowalö gagnab, pen nipe nöd haga rö nöp hanip ud aij g+nab, a gun, gasi u niηun, gi aij nöp göl gi gino arnim.

5

Nibi bi Kraiss niη udpal gau bi abadep midmim, kalip abad aij gimim

¹ Nibi bi Kraiss niη udpal gau kalip bi abadep midpim gau, kalöp manö hagnig gabin. Wög kale gipim anibu rö, yad u rö nöp nibi bi Kraiss niη udpal gau kalip abad midpin. Kraiss ilön kub udea u, yad niη midainö. God nipe Kraiss mailö aij yabih nipe nibi bi gau magöηhalö kalip yamnab nin u, yad amem niη midainabin. Anib u, yad kalöp manö anibi hagnig gabin.

² Bi kaj sipsip mukep gau kaj sipsip kale muk aij gipal rö, God nibi bi nipe ke nimagö adö kale la gau, kalip abad mid aij gimim. Nibi bi rimnap kalöp neb neb göm haglö, God wög u gagmim. Mani nan gau udun a gimim God wög u gagmim. Miñ miñ göl gi, aij göl gi nöp God wög u gimim. Anig geinabim u, God nip aij ginab. *

³ Hon bi kub midpun, a gimim, God sipsip nipe gau kalip hag gagmim. Kale ke gi aij gipe, kalöp niηöm u rö nöp göl. *

⁴ Adö anibu gipe, Bi Sipsip Mukep Nap kabö göl u apöm, usajih bad kfo pör pör nöp midmailö gi midainab u kalöp ninab.

Hib hon ke dap ranagun; gasi kabö rö nöp niηun

* 5:2: Jon 21:15-17; Ap 20:28 * 5:3: 2Ko 1:24; Plp 3:17; Dai 2:7

⁵ Pen kale bî praj gau, bî majö kalöp abad mîdpal gau hagöl rö nîñmim. Kale magöñhalö, Krajs nîbi bî añ mam gau nîñmim, kale nîbi bî pro, hon nîbi bî kub, a gîmim, gasî u nîñagmim. God Manö u kalî kîñ rîkôm hagla,

“God nîbi bî hib kub udnabun a gîpal gau kalîp jî nîñöm,
nîbi bî pro pro udpal gau, kalîp mög nîñöm,
ud aij yabîł göp,” a gîla. *

⁶ Anîb u, God Bî kîö unbö ke u nîp nîñmim ana udmim, hagöp rö gîmim. Anîg gîñabim u, ñîñ hain hag la u, nîpe gö, kale bî kub rö mîdeinabim.
*

⁷ God nîpe ke kalöp abad mîd aij göp rö, marö mîdainîm, magöñhalö ud ñîmagö adö nîpe u lîmim. *

⁸ Pen pör pör gî jîñ göl gî mîdmim, nîñ aij göl gî mîdaimim. Kauał mauał bî kale u kîjaki, kain kub laiön manö kub hagöp rö gau gau amöm, nîbi bî ap hau ñîñîñ, a göm, ułhai nîñöl gî ap ran ap lug arab. *

⁹ Kîjaki anîg gab u, hanîp nöp gagab; Krajs nîbi bî añ mam hon ram Mîñöñ gau gau magöñhalö kalîp u rö nöp gab, a gîmim, kîjaki nîp wasö gîmim, Krajs manö aij u nîñ ud pîdöñ göl gî mîdaimim. *

¹⁰ God nîbi bî mög nîñöm, ud aij yabîł göp rö, pör pör Krajs nîbi bî nîpe mîdaiim, a göm, ram Mîñöñ aij yabîł kalöp hag la u me, magö i kalöp gî naj gîlö ilön udpim u pen magö pro marap God

* 5:5: Ep 5:21; Jem 4:6 * 5:6: Mad 23:12; Luk 14:11; Jem 4:10

* 5:7: Mad 6:25-30 * 5:8: 1De 5:6 * 5:9: Ep 6:11-13; Jem 4:7

nipe ke apöm klö nipe kalöp ñö, kale Kraiss níp nínj ud pídöñ gímim, níp cig aij yabíł gímim, nıbi bı klö nıpe mıdmim, mıd aij yabíł gınabim.

¹¹ God Bı klö yabíł u nıbi bı gau magöñhalö pör nöp pör nöp abad mıdeian! Anıb unbö rö aij.

Manö adiñ magö rimnap

¹² Mam aij yad Sailas aip mıdpul. Manö kalöp hagabin i nıpe kalı kılın rıkab nınöm yad köp ulep i kalöp yunabin. Mam anıbu, gası hon nınbun rö nınöb. Kalöp manö klö hagem, manö pro kalı kılın rıkpin anıb i, God nıbi bı mög nınheb magö yuö yabíł u nöp rıkpin. Manö anıbi, manö nınjö yabíł, a gímim, nınöl gı nöp mıdaimim. *

¹³ Pen Kraiss nıbi bı nıpe mıdpal daun kub Babilon aui kalöp, “Mıdpim?” a gıpal. God kalöp hag la rö, nıbi bı anıb gau u rö nöp hag la. Ñı yad Mak kalöp u rö nöp, “Mıdpim?” a göp. *

¹⁴ Kraiss nıbi bı añ mam mıdmagö lıbun, a gímim, pen pen hag wıhai udöl gı, alaun bom halumim. Kraiss nıbi bı nıpe mıdpim gau, Kraiss kalöp magöñhalö ud aij gö, kale agamıj mıd aij göl gı mıdaimim.

* 5:12: Ap 15:22,37-40; 12:2,25; 13:13

* 5:13: 2Di 4:11

Manö Kamɨŋ
The New Testament in the Kobon Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Kobon long Niugini

Copyright © 2005 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Kobon

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

3850151d-322e-5e07-a069-b89a616a091d